

SAMLENOTAT

Kommissionens forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag V til forordning nr. 850/2004 om persistente organiske miljøgifte og ændring af direktiv 79/117/EF

Resumé: Kommissionen har fremsat forslag om ændring af bilag V der omhandler maksimumsgrænseværdier for POP indhold i affald. Når disse værdier overskrides skal POP indholdet i affald destrueres, og der kan ikke anvendes såkaldt anden miljømæssig forsvarlig behandling af affaldet. Forslaget har tidligere været behandlet i en forskriftskomité som del af et større forslag uden der kunne opnås kvalificeret flertal. Rådet har derfor tre måneder til at behandle forslaget. Ifølge forslaget sættes maksimumsgrænseværdierne for alt POP indhold i affald med undtagelse af PCB til 5000 mikrogram. For PCB er maksimumsgrænseværdien ifølge forslaget identisk med "low level værdien" hvilket indebærer, at alt PCB-holdigt affald skal destrueres eller deponeres i klippeformationer. Danmark finder maksimumsgrænseværdierne for alle POP stoffer med undtagelse af PCB sat for højt i forslaget. Med hensyn til PCB finder Danmark maksimumsgrænseværdien for lav. Danmark finder at der bør være mulighed for at deponere PCB-holdigt affald på deponier for farligt affald.

1. Status

Kommissionen sendte den 20. december 2005 ovennævnte forslag til medlemsstaterne. Forslaget er fremsendt med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 850/2004 af 29. april 2004 om persistente organiske stoffer og direktiv 79/117/EF, og specielt artiklerne 7(4)(a), første afsnit af 7(5) og 7(6) h.h.v. samt artikel 14(3).

Foruden dette forslag til ændring af bilag V havde Kommissionen desuden sat et forslag om ændring af bilag IV og et forslag om en yderligere tilretning af både bilag IV og bilag V på dagsorden til afstemning i den tekniske tilpasningskomité i henhold til artikel 18 i affaldsrammedirektivet (75/442/EF) den. 25. januar 2006. Der blev ikke opnået kvalificeret flertal til forslagene om ændring af bilag IV og bilag V, hvorfor Kommissionen har sendt forslagene om ændring af bilag IV og V videre til Rådet. Bilag V blev behandlet i miljøgruppen mandag d. 19. juni 2006, og forventes afsluttet i begyndelsen af det finske formandskab.

2. Formål og indhold

Ved beslutning af forordningen om POP i 2004 blev der ikke fastsat fælles EU niveauer for koncentrationen af POP stoffer i affald i forordningens bilag IV og bilag V. På dette tidspunkt blev det besluttet, at kommissionen inden udgangen af 2005 skulle have fastsat fælles EU niveauer og at nationale krav gjaldt indtil da.

Koncentrationerne fastsat i bilag IV er de såkaldte "low-levels". Overstiger koncentrationen af POP stoffer i affaldet "low-level" skal POP stofferne i affaldet *destrueres* ved behandling af affaldet.

Hvis det ikke er den miljømæssigt foretrukne affaldsbehandling at destruere POP stofferne, giver forordningen mulighed for, at man i disse tilfælde kan foretage *en anden miljømæssig forsvarlig behandling* af affaldet. Bilag V til forordningen lister de affaldstyper (identificeret ved deres

europæiske affalds kode (EAK)) som kan indeholde POP stoffer og den anden miljømæssige forsvarlige behandling, som kan foretages.

I bilag V er der endvidere fastsat ”maksimum koncentrations niveauer”. Overstiger koncentrationen af POP stoffer i affaldet disse ”maksimum koncentrations niveauer” kan ”anden miljømæssig forsvarlig behandling” ikke benyttes alligevel.

Maksimum koncentrationsniveauerne er fastsat til 5000 mg/kg for alle de stoffer som p.t. er omfattet af POP forordningen på nær for dioxin og PCB. For Dioxin er fastsat en grænseværdi på 5 mg/kg og for PCB på 50 mg/kg. Alle værdierne gælder kun i forbindelse med deponering på farlig affalds deponier. Hvis affaldet deponeres i klippeformationer eller i saltminer er der ikke fastsat noget maksimum koncentrationsniveau.

Maksimum koncentrations værdien for PCB er identisk med ”low level” fastsat i bilag IV. Dette medfører at man ikke vil kunne deponere PCB-holdigt affald på et farligt affaldsdeponi, men at man kun må deponere det i en klippeformation eller en saltmine, hvis destruktion ikke er den miljømæssige foretrukne behandling af affaldet.

Kommissionens forslag indebærer, at der kommer fælles EU niveauer for, hvornår der skal ske en destruktion af POP stofferne og hvornår den anden miljømæssige forsvarlige behandling end destruktion - som fastsat i bilag V - ikke kan benyttes.

Formålet med at fastsætte disse to sæt af koncentrationsværdier er at beskytte miljøet mod de i bilag IV listede persistente organiske stoffer. Kommissionen begrundes deres niveau med, at det opfattes som det mest passende for at sikre et højt beskyttelsesniveau.

3. Nærhedsprincippet

Da der er tale om en gennemførelsesforanstaltning i medfør af en forordning, der her hjemmel i Traktatens artikel 175 (miljø), vurderes forslaget at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forslagene er udarbejdet som en forordning og er derfor direkte gældende i Danmark

Økonomiske konsekvenser:

PCB-holdigt affald:

Der har i Danmark været regler for bortskaffelse af PCB-holdigt affald siden 1986. Af affaldsreglerne fremgår det, at affald, der indeholder mere end 50 mg PCB/kg skal håndteres som farligt affald. Det indebærer, at alle kommuner i dag har ansvar for at indsamle det PCB-holdige affald.

Kommissionens bilag V forslag indebærer at PCB-holdigt affald – eksempelvis PCB forurenede bygningsaffald – som indeholder PCB over en grænseværdi på 50 mg/kg kun kan deponeres i klippeformationer eller saltminer og ikke længere kan deponeres på et deponi for farligt affald. Dette er en skærpelse af reglerne i forhold til i dag.

Der er i øjeblikket ved at blive lavet en undersøgelse af PCB i fugemasse i bygninger. Denne undersøgelse tyder på, at der er eksempler på fugemasse med et PCB indhold over 50 mg PCB/kg hvilket vil sige at dette affald, efter reglerne i bilag V, skal deponeres i en klippeformation eller i en saltmine. I dag vil denne type affald blive deponeret på et farligt affalds deponi.

Økonomisk kan det ikke vurderes, hvilken betydning denne ændring vil have, idet vi i Danmark ikke har tal for hvor meget PCB der er tilbage i byggeaffald.

Det er ikke blevet undersøgt, om der vil være en økonomisk meromkostning ved at deponere byggeaffaldet i en klippeformation frem for at sende det til et deponi for farligt affald. Hvis der er en ekstraomkostning ved dette vil denne skulle dækkes af affaldsproducenten, dvs. bygherren.

Den danske holdning er, at det skal være muligt at vælge om affaldet skal deponeres i en klippeformation eller på et deponi for farligt affald. Denne holdning er på linie med den praksis som vi har i dag og vil som sådan ikke have nogen økonomisk konsekvens.

Dioxin-holdigt affald, specielt røggasrensningsprodukter:

Der produceres i dag ca. 86.000 tons røggasrensningsprodukter pr. år på de danske affaldsforbrændingsanlæg.

Røggasrensningsprodukter deponeres i dag i Tyskland og Norge, idet Danmark ikke selv har deponeringskapacitet til dette affald. Der arbejdes på at finde en dansk løsning til behandling af røggasrensningsprodukterne.

Kommissionens forslag til maksimum værdi såvel som den danske holdning til denne værdi vil ikke have nogen umiddelbar økonomisk konsekvens, idet affaldet med forslaget fortsat vil kunne deponeres i Tyskland og i Norge.

Kommissionen har ikke foretaget økonomiske beregninger af forslaget.

Beskyttelsesniveau:

I forhold til de foreslåede værdier i bilag V så vil disse i forhold til gældende regulering ikke ændre ved beskyttelsesniveauet, idet der ikke er fastsat nogen værdier for maksimum koncentration i dag.

På sigt vil de høje niveauer som kommissionen har foreslået kunne udgøre en miljømæssig risiko, idet det med forslaget accepteres oplagring af affald med et betydeligt højt POP niveau. Dette gælder også for PCB idet der ikke er sat nogen grænse for i hvilken koncentration det må deponeres i en klippeformation.

5. Høring

Forslaget blev i januar 2006, sammen med rammenotatet sendt i høring i specialudvalget og parallelt til Affald Danmark, som er en af interessenterne og som ikke er repræsenteret i specialudvalget. Der fremkom ikke bemærkninger til denne del af forslaget.

6. Forhandlingssituation

Kommissionen og formandskabet har valgt at fremsætte ændringerne til forordningen enkeltvis. Forslaget har været drøftet på et enkelt møde i Rådets miljøgruppe. Der blev på dette møde rejst

tvivl om rækkevidden af kommissionens forslag om at PCB-holdigt affald udelukkende kunne deponeres i klippe formationer eller saltminer og ikke på et deponi for farligt affald.

Det vides p.t. ikke hvornår Kommissionen forventer at videresende forslaget til COREPER.

7. Dansk holdning

Danmark har under forhandlingerne af såvel POP forordningen som Stockholm Konventionen arbejdet for at specielt udslip af de POP stoffer som opstår utilsigtet – dioxiner, furaner og PCB – at man skal mindske udslip af disse og om muligt minimere og eliminere disse.

For så vidt angår ”maksimum koncentrations niveauer” så er hensigten med disse værdier at sætte en grænse for hvor høj en koncentration af POP stoffer man kan acceptere i affald, som enten deponeres på et farligt affalds deponi eller i en nedlagt mine. Maksimum værdien fastsætter en grænse for hvilken størrelsesorden POP stoffer vi vil acceptere deponeret, på trods af at destruktion ikke er den miljømæssige foretrukne behandling.

Danmarks holdning er, at hvis affaldet er forurenet med POP stoffer i en sådan grad at det overstiger kendte maksimumsværdier, så skal POP stofferne i affaldet destrueres.

Kommissionen har fastsat deres maksimum værdier på et så højt niveau at værdierne reelt ikke vil få nogen betydning idet alt affald umiddelbart vil kunne omfattes af bestemmelserne knyttet til bilag V, hvilket Danmark ikke finder miljømæssigt forsvarligt. I tilfældet med deponi i klippeformationer og salt miner er der slet ikke fastsat nogen maksimum grænseværdi, hvilket Danmark heller ikke finder miljømæssigt forsvarligt.

Desuden indebærer Kommissionens forslag, at for affald forurenet med PCB, så må dette deponeres i klippeformationer og i saltminer uanset PCB indholdet, mens det ikke må deponeres på et deponi for farligt affald. Dette finder Danmark ikke hensigtsmæssigt. Den danske holdning er, at for PCB-holdigt affald - for hvilket det ikke er den miljømæssige bedste løsning at destruerer PCB'en- skal der fastsættes en maksimum grænseværdi på 1000 mg PCB/kg, og at det skal både være muligt at deponere det på et farligt affalds deponi såvel som i en klippeformation.